

Силабус курсу ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА

Освітній ступінь “Бакалавр”

Спеціальність 025 “Музичне мистецтво”

Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Спів», «Інструментальне виконавство (за видами)»

Рік навчання: III-й, семестр – V-й

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу «Етика та естетика»:

Гитун Валентина Миколаївна -
викладач вищої кваліфікаційної категорії

Контактна інформація: valentina.gitun@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни: Філософські студії, Історія свят і обрядів, Культурологія

Постреквізити дисципліни: Історія мистецтв

Призначення дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми "Музичне мистецтво естради, "Звукорежисура", "Спів", "Інструментальне виконавство(за видами) вивчення навчальної дисципліни «Етика та естетика» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблематики у галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно о вимог, готовність дискутувати та аргументувати свою позицію.	ПРН 6
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Відповідно до освітніх програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Спів», «Інструментальне виконавство (за видами)»

вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити, та вирішувати проблеми
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 13	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК 14	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК 16	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 14	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

Опанувати категоріальний апарат етики та естетики.

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань з історії та сучасних концепцій етики і естетики як важливого показника освіченості фахівця.

Предмет: основні етичні та естетичні категорії і концепції в їх становленні та історичному розвитку

Завдання дисципліни: вивчення теорії етичної та естетичної форм суспільної свідомості. Набуття навичок етичного, естетичного, загальнокультурного аналізу суспільного і культурного життя.

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Години	Завдання для самостійної роботи
Змістовний модуль 1. Етика			
1	Т.1. Предмет етики	2	Етика як філософське знання. Біоетика
2	Т.2. Історичні форми моральнісної культури європейської цивілізації	2	Професійна та прикладна етика
3	Т.3. Мораль. Сутність, структура, функції.	2	Джерела настанов. Зв'язок релігійних систем та моралі. Кореляція моралі та економіки моральних норм
4	Т.4. Типології етичних вчень.	2	Типи етичних теорій в тлумаченні джерела моралі та моральної нормативності.
5	Т.5. Моральні цінності	2	Любов і кохання в етичному та лінгвістичному аспекті. Поняття “чистої” та “нечистої” совісті.
6	Т.5.1. Категорії етики	2	
7	Т.6. Моральна діяльність	2	Свобода і моральна відповідальність за поведінку
8	Т.7. Моральні колізії сучасності.	2	Масові комунікації та їх вплив на моральну свідомість особистості
Змістовний модуль 2. Естетика			
9	Т.8. Становлення предметного поля естетики	2	Класична естетика. Постнекласична естетика.
10	Т.9. Структура естетичної свідомості	2	Естетичний смак
11	Т.10. Основні естетичні категорії	2	Ілюстративний ряд до категорії прекрасного/потворного, комічного/трагічного, піднесеного/нищого, кітч/кемпу, катарсису, гламуру жахливого тощо. Естетичні цінності vs комерційні: проблема розумного

			співвідношення.
12	Т.11. Образна структура мистецтва	2	Специфіка художньо образного пізнання
13	Т.12. Історичні закономірності художнього процесу	2	Первісне мистецтво. Мистецтво Відродження. Мистецтво Стародавнього Сходу. Природа художніх здібностей і таланту.
14	Т.12.1. Музичне мистецтво ХХ століття в контексті європейської естетики	2	
15	Т.13. Естетичні проблеми творчості	2	Художня творчість як предмет філософського аналізу: історія проблеми. Перфоменс та гепенінг як феномени сучасного мистецтва.
16	Т.14. Естетика у сучасних соціальних практиках.	1	Естетика масової культури. Естетика реклами.
17	Т.15. Етичні проблеми сучасного мистецтва	1	Моральні провокації у мистецтві. Екологічне виховання

Зміст самостійної роботи здобувачів у форматі дисципліни «**Етика та естетика**» визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення студентом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності студента до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з дисципліни «**Етика та естетика**», пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання першоджерел, робота з основною літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- складання схем, таблиць, графіків, кросвордів;
- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- вивчення окремих змістових модулів курсу (тем або питань), що

передбачені для самостійного опрацювання з метою реферування, складання конспекту тощо;

- виконання творчих завдань, які передбачають тестові завдання та їх оформлення;
- складання словника основних термінів;
- підготовка інформацій;
- виконання письмових контрольних робіт;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
  - підготовка доповідей на студентських наукових конференціях та студентських олімпіадах.

При організації самостійної роботи студента передбачається можливість отримання необхідної консультації (години чергування викладача згідно з графіком), що зазначається у переліку тем або окремих питань самостійної роботи.

Самостійна робота допоможе активізувати пізнавальну діяльність здобувачів денної форми навчання та надасть допомогу у вивченні даної дисципліни студентам заочної форми навчання.

Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв'язання, а також це самостійна творча робота для кожного студента. При організації та проведенні семінарських занять, викладачам слід враховувати наступні моменти: науковість та доступність викладу матеріалу, єдність форми та змісту, дотримання єдиної системи знань, умінь та навичок, формування професійної культури та культури спілкування.

Основною метою семінарського заняття є поширення та поглиблення теоретичних положень теми та вміння практичного використання знань.

Готуючись до семінарського заняття студент повинен:

- ознайомитись зі змістом плану семінару та переглянути конспект прослуханої лекції з даної теми;
- ознайомитись з рекомендованою літературою та прочитати відповідний розділ підручника або навчального посібника, опрацювати додаткову рекомендовану літературу. Робота з науковою книгою вимагає свідомого засвоєння прочитаного, а не механічного заучування. Для цього необхідно усвідомити зміст різних понять, спеціальних термінів, положень, що в свою чергу забезпечує термінологічну обізнаність студента та вироблення навичок логічного мислення;
- здійснити критичний аналіз викладеного матеріалу в опрацьованих джерелах з даної проблеми;
- скласти конспект опрацьованого матеріалу, де зазначити власну точку зору з даної проблеми;
- здійснити самоконтроль через відповідні питання з даної теми;
- скласти план відповіді на кожне питання плану заняття.

Виступаючи на семінарському занятті студент повинен:

- уникати технічного переказу матеріалу лекції або рекомендованої літератури;

-відповідаючи на питання, розглядати певні положення у розвитку, здійснювати порівняння різних підходів, концепцій в опрацьованій літературі;

-показати практичну значущість цих положень.

При оцінюванні знань студента береться до уваги його активність, творчий неформальний підхід, навички публічного виступу, вміння ведення інформаційного пошуку, вміння аналізувати матеріал.

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	кількість годин
1	Мистецтво ХХ-ХХІ століття в контексті європейської естетики	2

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Методичні рекомендації щодо проведення семінарських занять.
2. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.

Методичні рекомендації щодо проведення семінарських занять

Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв’язання, а також це самостійна творча робота для кожного здобувача. При організації та проведенні семінарських занять, викладачам слід враховувати наступні моменти: науковість та доступність викладу матеріалу, єдність форми та змісту, дотримання єдиної системи знань, умінь та навичок, формування професійної культури та культури спілкування.

Основною метою семінарського заняття є поширення та поглиблення теоретичних положень теми та вміння практичного використання знань.

Готуючись до семінарського заняття здобувач повинен:

- ознайомитись зі змістом плану семінару та переглянути конспект прослуханої лекції з даної теми;
- ознайомитись з рекомендованою літературою та прочитати відповідний розділ підручника або навчального посібника, опрацювати додаткову рекомендовану літературу. Робота з науковою книгою вимагає свідомого засвоєння прочитаного, а не механічного заучування. Для цього необхідно усвідомити зміст різних понять, спеціальних термінів, положень, що в свою чергу забезпечує термінологічну обізнаність здобувача та вироблення навичок логічного мислення;
- здійснити критичний аналіз викладеного матеріалу в опрацьованих джерелах з даної проблеми;
- скласти конспект опрацьованого матеріалу, де зазначити власну точку

- зору з даної проблеми;
- здійснити самоконтроль через відповідні питання з даної теми;
- скласти план відповіді на кожне питання плану заняття.

Виступаючи на семінарському занятті здобувач повинен:

- уникати технічного переказу матеріалу лекції або рекомендованої літератури;
- відповідаючи на питання, розглядати певні положення у розвитку, здійснювати порівняння різних підходів, концепцій в опрацьованій літературі;
- показати практичну значущість цих положень.

При оцінюванні знань здобувача береться до уваги його активність, творчий неформальний підхід, навички публічного виступу, вміння ведення інформаційного пошуку, вміння аналізувати матеріал.

Тема 1. Музичне мистецтво ХХ століття в контексті європейської естетики.

- Експресіонізм у музичному мистецтві ХХ ст.
- неокласицизм у музичній культурі Франції, Німеччині, Англії (1920–1940-х рр.)
- «нова музика» післявоєнного авангарду 1950–1990-х р.р.: музичний серіалізм, алеаторика, електронна музика;
- -тенденції розвитку радянської музики в першій половині ХХ ст., соціалістичний реалізм;
- -українські композитори музики: Ревуцький, Б. Лятошинський;
- -нові напрями в музиці др. пол. ХХ ст.: неофольклоризм, неоромантизм, полістилістика та ін.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи здобувачів у форматі дисципліни *«Етика і естетика»* визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення здобувачом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з дисципліни *«Етика та естетика»*, пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з основною літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- складання схем, таблиць, графіків, кросвордів;
- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- вивчення окремих змістових модулів курсу (тем або питань), що передбачені для самостійного опрацювання з метою реферування,
- складання конспекту тощо;
- виконання творчих завдань, які передбачають тестові завдання та їх оформлення;
- складання словника основних термінів;
- підготовка інформацій;
- виконання письмових контрольних робіт;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- підготовка доповідей на студентських наукових конференціях та студентських олімпіадах.

При організації самостійної роботи здобувача на засіданнях предметно-циклової комісії передбачається можливість отримання необхідної консультації (години чергування викладача згідно з графіком), що зазначається у переліку тем або окремих питань самостійної роботи.

Самостійна робота допоможе активізувати пізнавальну діяльність здобувачів денної форми навчання та надасть допомогу у вивченні даної дисципліни здобувачам заочної форми навчання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. «Етика професійного і ділового спілкування: навчально-методичний посібник» / Калюжна, С. — 2022. — 156 с.
2. «Етика та естетика» за ред. В. Л. Петрушенка. – Львів: Новий світ-2000, 2011. – 308 с.
3. «Етика: Навчальний посібник» / Вознюк Н. — Київ: Центр навчальної літератури, 2019. — 272 с.
4. Естетика: Підручник / за ред. Л.Левчук, В.Панченко, О.Оніщенко, Д.Кучерюк. – К., 2006. – 431 с.
5. Етика та естетика: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 204 с.
6. Етика. Естетика: Практикум / за ред. Л.Доротяненко, Н.Сухової. – К., 2005. – 72 с.
7. Малахов В. Етика: Курс лекцій: Навч. посібник. – К., 2001. – 384 с.
8. Мовчан В. Історія і теорія етики: Курс лекцій. – Львів, 2005. – 488 с.
9. Петрушенко В.Л., Савельєв В.П., Сурмай І.М., та ін. ПЗ12 Етика та естетика: Навчальний посібник / За ред. В.Л.Петрушенко. – Львів: Видавництво “Новий світ – 2000”, 2020. – 304 с.

Додаткова

1. Естетика: Навч. посібник / за ред. В.Лозового. – К., 2003. – 208 с.
2. Етика: Навч. посіб./ В.О.Лозовой, М.І. Панов, О.А. Стасевська та ін.; За ред. проф. В.О. Лозового. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 224 с.
3. Етика: Навч. посібник / за ред. В.Лозового. – К., 2004. – 224 с.
4. Нападиста В. Історія етики в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.). – К., 2004. – 240 с.
5. Чмут Т. Етика ділового спілкування: Навч. посібник. – К., 2006. – 223 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> Здобувачська електронна бібліотека "Читалка".
2. <http://www.knigka.org.ua> - Сайт безкоштовної електронної бібліотеки "Книжка"
3. <http://www.e-knigka.org.ua> Безкоштовна електронна бібліотека

Політика навчальної дисципліни

Після опанування навчальної дисципліни «Етика та естетика» студенти повинні:

знати:

- Предмет і об'єкт етики та естетики;
- Головні категорії етики та естетики;
- Проблематику етики та естетики та дослідників головних проблем;
- Площину і можливості застосування у професійній діяльності та спілкуванні.

вміти:

- Ідентифікувати етичні та естетичні поняття із представниками філософських напрямів та їх вченнями, співвідносити їх з етапами розвитку світової філософської думки;
- Відтворити структуру етичної та естетичної свідомості;
  - Виокремлювати головні проблеми етики та естетики із загальнокультурного чи філософського тла, чітко їх розрізняти і розводити;
- Опанувати категоріальний апарат етики та естетики.

Здобувач освіти має:

- Здійснювати попередню підготовку до лекційних та самостійних занять згідно з переліком рекомендованої літератури.
- Брати активну участь в навчальному процесі.
- Бути терпимими, відвертими і доброзичливими до однокурсників та викладачів, а також відкритими до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, виконувати у встановлений термін.

Контроль якості знань 5.1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- усне опитування ;

- презентації виконаних результатів та досліджень;
- есе;
- семінарські заняття;
- стандартизовані тести;
- диференційований залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань здобувачів:

- Поточний;
- Контроль самостійної роботи
- Контроль семінарських завдань
- Семестровий підсумковий (диференційований залік).

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F).

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань

3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль 1							
Змістовний модуль 1							
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	ЗМ
Т	С.Р.	Есе	Т	У.о.	Т	У.о.	35
5	5	5	5	5	5	5	

Змістовний модуль 2									
Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Т.12	Т.13	Т.14	Т.15	ЗМ	ОКЛ Залік
Т	Т	С.р.	Т	С.з.	Т	Т	У.о.	40	5
5	5	5	5	5	5	5	5		20

Т1, Т2 ... Т7 – теми занять, Т (тест) – $8 \times 5 = 40$,

Е (есе) – $1 \times 5 = 5$,

УО (усне опитування) – $3 \times 5 = 15$

С.з. (семінарське заняття) - (нульові знання – 1, задовільно – 2, добре – 3, відмінно – 4) $1 \times 5 = 5$,

ОКЛ (опорний конспект лекцій, словник) – 5, С.р. (самостійна робота) - $2 \times 5 = 10$,

Залік - 20.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів(сумарна)
Семінарські заняття	1	5
Есе	1	5
Опорний конспект лекцій, словник	1	5
Самостійна робота	2	10
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	8	40
Усне опитування	3	15
Залік	1	20
Всього		100

Система нарахування додаткових балів

Додатково здобувачи можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні)
- За організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах, тренінгах)
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів

Підсумковий модульний (семестровий) контроль у вигляді заліку проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на модульному (семестровому) контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Критерії семестрового оцінювання знань здобувачів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	
		Здобувач	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	
Достатній	89-74	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	
Задовільний	73-60	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	
Незадовільний	59-35	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	
Неприйнятний	34-1	здобувач не володіє навчальним матеріалом	

Шкала оцінювання здобувачів:

Оцінка за національною шкалою		ECTS	Сума балів
5	«відмінно»	A	90-100
4	«добре»	B	82-89
		C	74-81
3	«задовільно»	D	64-73
		E	60-63
2	«незадовільно» з можливістю повторного складання	FX	35-59
	«незадовільно» з обов'язковим повторним курсом	F	1-34

Політика перескладання. Завдання, які здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчий бал. Перескладання заліку відбувається згідно Положення про оцінювання успішності здобувача освіти. Повторне складання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється наказом.

Політика академічної доброчесності. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Політика відвідування Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.